

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΟΡΟΥΣ ΠΑΡΝΩΝΑ ΚΑΙ ΥΓΡΟΤΟΠΟΥ ΜΟΥΣΤΟΥ

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΦΥΛΑΞΗΣ

ΕΤΟΣ 2016

Συντάκτες έκδοσης: Δήμος Αναστόπουλος, Μπόγλης Αργύριος

Τμήμα Επόπτευσης / Φύλαξης & Εφαρμογών Διαχείρισης

Υπεύθυνος τμήματος:

Δήμος Αναστόπουλος, M.Sc. Μηχανικός Περιβάλλοντος

Ειδικοί δασικής προστασίας/φύλακες:

Φωτεινή Δημάκου

Ιωάννης Δημητρακόπουλος

Γεώργιος Λυτρίβης

Γεώργιος Κωλέττης

Επικουρούν οι:

Αργύριος Μπόγλης, M.Sc. Δασολόγος - Περιβαλλοντολόγος

Άννα Κανελίδου, M.Sc. Δασολόγος - Περιβαλλοντολόγος

Επιμέλεια έκδοσης: Δήμος Αναστόπουλος, Μπόγλης Αργύριος

Εγκρίθηκε: με την υπ' αριθμ. 1.3/2017 απόφαση του Δ.Σ.

Άστρος, Ιανουάριος 2017

Επιχορήγηση κάλυψης λειτουργικών αναγκών
του ΦΔΟΠΥΜ για το έτος 2016 από το Πράσινο
Ταμείο

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Φορέας Διαχείρισης όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού
Περιοχές Natura 2000
Ζωνοποίηση Προστατευόμενης Περιοχής
Νομοθεσία της Προστατευόμενης Περιοχής

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΛΑΞΗΣ

Τμήμα Επόπτευσης/ Φύλαξης & Εφαρμογών Διαχείρισης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Πυρκαγιές
Συλλογή τσαγιού και ειδών χλωρίδας
Απόρριψη απορριμμάτων & στερεών αποβλήτων - Επιχωματώσεις
Λαθραλεία
Λοιπές παράνομες δραστηριότητες

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΛΟΙΠΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Καταγραφή άγριας πανίδας και ορνιθοπανίδας
Συντήρηση υποδομών – Τεχνική υποστήριξη ΦΔ
Ενημέρωση - Ευαισθητοποίηση
Προστασία και Διαχείριση

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Επιμόρφωση-Εκπαίδευση
Συνεργασίες
Προσωπικό
Οχήματα

Κεφάλαιο 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Φορέας Διαχείρισης όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού

Ο Φορέας Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού ιδρύθηκε με τους Νόμους 2742/1999 (ΦΕΚ 207Α/7-10-1999) και 3044/2002 (ΦΕΚ 197Α/27-08-2002), με σκοπό τη διοίκηση και διαχείριση της προστατευόμενης περιοχής του όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού. Η συγκρότηση του παρόντος Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης προκύπτει από τις υπ' αριθμ. Υ.Α. 26432/2013 (ΦΕΚ 185/ΥΟΔΔ/25.4.2013) & 44469/24.9.2014 (ΦΕΚ 621/ΥΟΔΔ/9.10.2014), όπως ισχύει.

Ο Φορέας διοικείται από 11μελές Δ.Σ. που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού ΠΕ.Κ.Α. και αποτελείται από εκπροσώπους υπουργείων, της αυτοδιοίκησης, τοπικών φορέων και περιβαλλοντικών οργανώσεων.

Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Άστρους και έδρα του Φορέα Διαχείρισης

Οι σημαντικότερες περιοχές στον Πάρνωνα είναι οι α) υγροτοπικές ζώνες και οι εκτάσεις με δενδρόκεδρο (πυκνές συστάδες και θαμνολίβαδα) β) εκτάσεις που έχουν χαρακτηριστεί ως σημαντικές για την χλωρίδα, οι οποίες είναι αποκλειστικά θαμνολίβαδα και γ) οι κορυφές του όρους Πάρνωνα οι οποίες εκτός από θαμνολίβαδα περιλαμβάνουν και χορτολίβαδα σε ένα μικρό οροπέδιο (Μπουρδάκης 2008).

Ο Υγρότοπος Μουστού περιλαμβάνει τους επιμέρους υγροτόπους που παλαιότερα συνδέονταν μεταξύ τους:

- Λιμνοθάλασσα Μουστού
- Χερονήσι (παλιά κοίτη του Βρασιάτη κοντά στον ομώνυμο λόφο)
- Έλος των Κάτω Βερβένων, βόρεια του Παραλίου Άστρους

Και οι τρεις υγρότοποι έχουν σχηματιστεί από την δράση των ποταμών Τάνου και Βρασιάτη και από υπόγεια νερά (καρστικές πηγές). Οι ποταμοί φέρνουν πολλά φερτά, λόγω των μεγάλων κλίσεων των

ανατολικών πλαγιών του Πάρνωνα. Τα φερτά δημιούργησαν δέλτα με τις αποθέσεις τους από τα οποία απέμειναν οι σημερινοί υγρότοποι (Goester 1993). Η λιμνοθάλασσα του Μουστού δέχεται γλυκά νερά από πηγή και θαλασσινό νερό από το κανάλι. Στην περιοχή φωλιάζουν ορισμένα προστατευόμενα είδη υδρόβιων και στρουθιόμορφων πουλιών αλλά η περιοχή είναι σημαντική κυρίως για την διαχείριση και τη μετανάστευση. Η περιοχή είναι επίσης σημαντική για την βίδρα, ένα είδος πρόσφατα και αποτελεί έναν απομονωμένο βιώσιμο πληθυσμό (Μπουρδάκης 2008). Επίσης στην περιοχή του Μουστού και στις γύρω ρεματιές εντοπίζεται το τσακάλι, το οποίο απειλείται στην Ελλάδα με εξαφάνιση (Giannatos 2004).

Ο δρυπώδης άρκευθος (*Juniperus drupacea*) είναι ένα ασιατικό είδος με μοναδική περιοχή εξάπλωσης στην Ευρώπη τις βόρειες πλαγιές του Πάρνωνα. Λόγω της μοναδικότητάς του προστατεύεται σε όλες τις περιοχές εξάπλωσής του.

Λιμνοθάλασσα Μουστού

Στις σημαντικές ζώνες περιλαμβάνονται επίσης και εκτάσεις με ορθοπλαγιές και πλαγιές με πολύ μικρή δενδρώδη ή θαμνώδη κάλυψη, όπως είναι αυτές στην χαράδρα της Έλωνας. Οι εκτάσεις αυτές είναι πολύ σημαντικές καθώς περιλαμβάνουν τέσσερα στενά ενδημικά είδη της χλωρίδας, που απαντούν μόνο σ' αυτήν την περιοχή, και πολλά είδη σπάνιων χασμόφυτων.

Το σημαντικότερο στοιχείο της προστατευόμενης περιοχής είναι η σπάνια και στενά ενδημική χλωρίδα της, η οποία πρέπει να διατηρηθεί και να προστατευτεί από τον Φορέα Διαχείρισης.

Περιοχές NATURA 2000

Η προστατευόμενη περιοχή καταλαμβάνει έκταση 1.140.892 στρεμμάτων και περιλαμβάνει πέντε περιοχές που έχουν ενταχθεί στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο «NATURA 2000». (ΕΖΔ: Ειδικές Ζώνες Διατήρησης, ΖΕΠ: Ζώνες Ειδικής Προστασίας Οрниθοπανίδας):

- ΕΖΔ - Λιμνοθάλασσα Μουστού (κωδικός: GR 2520003)
- ΕΖΔ - Μονή Ελώνης και Χαράδρα Λεωνιδίου (κωδικός: GR 2520005)
- ΕΖΔ - Κορυφές όρους Πάρνωνα και περιοχή Μονής Μαλεβής (κωδικός: GR 2520006)
- ΕΖΔ - Όρη Γιδοβούνι, Χιονοβούνι, Γαϊδουροβούνι, Κορακιά, Καλογεροβούνι, Κουλοχέρα & Περιοχή Μονεμβάσιας (κωδικός: GR 2540001)
- ΖΕΠ - Όρη Ανατολικής Λακωνίας (κωδικός: GR 2540007)

Επιπλέον, εντός της προστατευόμενης περιοχής περιλαμβάνεται και μία Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (ΣΠΠΕ) της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας.

- ΣΠΠΕ - Όρη Ανατολικής Λακωνίας (κωδικός: GR 123)

Οι περιοχές Natura 2000 που συμπεριλαμβάνονται στα όρια του Φορέα Διαχείρισης καταλαμβάνουν έκταση 596.034 στρέμματα.

Ζωνοποίηση Προστατευόμενης Περιοχής

Η προστατευόμενη περιοχή του όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστου θεσμοθετήθηκε το φθινόπωρο του έτους 2010 με την έκδοση της Κ.Υ.Α. 33999/6.09.2010 (Φ.Ε.Κ. 353 Α.Α.Π.Π./6.09.2010) και τροποποίηση αυτής (δυνάμει των ΦΕΚ 160/ΑΑΠΘ/16-6-2011 και ΦΕΚ 226/ΑΑΠ/15-4-2013) και ισχύει βάσει της υπ' αρ. οικ. 81516/968/25.2.2000 απόφασης έγκρισης του Γενικού Διευθυντή Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης όρους Πάρνωνα-υγροτόπου Μουστου και το Νόμο 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α/31-03-2011) περί «Διατήρησης της Βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις», με σκοπό την προστασία της περιοχής ως εθνική φυσική κληρονομιά. Σύμφωνα με την Κοινή Υπουργική Απόφαση «Καθορισμός χρήσεων όρων και περιορισμών δόμησης για την προστασία χερσαίων και υδάτινων εκτάσεων των Δήμων Βόρειας Κυνουρίας, Λεωνιδίου, Σκιρίτιδας και Απόλλωνος του Ν. Αρκαδίας, των Δήμων Θεραπνών, Οινούντος και Γερωνθρών του Ν. Λακωνίας και των κοινοτήτων Κοσμά (Ν. Αρκαδίας) και Καρυών (Ν. Λακωνίας) της περιοχής όρους Πάρνωνα-υγροτόπου Μουστου» η προστατευόμενη περιοχή περιλαμβάνει τις εξής ζώνες προστασίας του Ν. 1650/1986:

Α. Περιοχές Απόλυτης προστασίας της Φύσης: εξαιρετικά ευαίσθητα οικοσυστήματα, βιότοποι ή οικότοποι σπάνιων ή απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών της αυτοφυούς χλωρίδας ή της άγριας πανίδας, εκτάσεις που έχουν αποφασιστική θέση στον κύκλο ζωής σπάνιων ή απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών της άγριας πανίδας.

α. Συστάδα Δενδρόκεδρου Μονής Μαλεβής (2.I): πρόκειται για την περιοχή γύρω από τη Μονή Μαλεβής και κυρίως νότια αυτής. Εδώ απαντά ένα από τα πιο αξιόλογα δάση με δενδρόκεδρο, όπου έκταση 740 στρ. σύμφωνα με το ΦΕΚ 121Δ/1980 έχει κηρυχθεί "Διατηρητέο Μνημείο της Φύσης".

Οδικό δίκτυο πλησίον συστάδας δενδρόκεδρου Μονής Μαλεβής

β. Υγρότοπος Μουστου (2.II): φιλοξενεί πολλά σπάνια, απειλούμενα και προστατευόμενα είδη παρυδάτιων και υδρόβιων πουλιών. Επιπλέον, είναι ο σημαντικότερος και ο μόνος αξιόλογος μεγέθους υγρότοπος στην ανατολική Πελοπόννησο και ο πρώτος που συναντούν προς το βορρά τα μεταναστευτικά πουλιά που ακολουθούν τις ανατολικές ακτές της Ελλάδας.

Σε αυτές τις περιοχές επιτρέπεται μόνο η επιστημονική έρευνα και καμία ανθρώπινη δραστηριότητα που έχει χαρακτήρα περιστασιακής ή μόνιμης παρέμβασης στο φυσικό περιβάλλον.

Β. Περιοχές προστασίας της Φύσης: πρόκειται για εκτάσεις οικολογικής ή βιολογικής σημασίας, στις οποίες προστατεύεται το φυσικό περιβάλλον από δραστηριότητες και επεμβάσεις που είναι δυνατό να μεταβάλλουν ή να αλλοιώσουν τη φυσική κατάσταση, σύνθεση ή εξέλιξη του. Στην προστατευόμενη περιοχή Όρους Πάρνωννα και Υγροτόπου Μουστού περιλαμβάνονται οι παρακάτω:

α. Δάση Δενδρόκεδρου Πραστού (3.I): Χαρακτηριστική η παρουσία του σπάνιου και μοναδικού για την Ευρώπη δρυπώδους άρκευθου, δασικό είδος το οποίο σχηματίζει γύρω από τον Πραστό πανέμορφα δάση μεγάλης οικολογικής αξίας.

β. Δάση Δενδρόκεδρου Αγίου Βασιλείου-Πλατανακίου (3.II): Το κύριο χαρακτηριστικό και των δύο αυτών περιοχών είναι η παρουσία του σπάνιου και μοναδικού για την Ευρώπη δρυπώδους άρκευθου, το οποίο σχηματίζει γύρω από τα χωριά πανέμορφα δάση μεγάλης οικολογικής αξίας.

Πύργος Παλαιοπαναγιάς ή Κάστρο Γλυπίας, περιοχή Αγ. Βασίλειος - Πλατανάκι

γ. Δάση Δενδρόκεδρου Παλαιοχωρίου (3.III): Χαρακτηριστική η παρουσία του σπάνιου και μοναδικού για την Ευρώπη δρυπώδους άρκευθου, δασικό είδος το οποίο σχηματίζει γύρω από τα χωριά πανέμορφα δάση μεγάλης οικολογικής αξίας.

δ. Σημαντική περιοχή χλωρίδας Κορυφών Πάρνωννα (3.IV): Πρόκειται για μια μεγάλη, επιμήκη περιοχή με υψόμετρο άνω των 1.500μ., που περιλαμβάνει την κύρια κορυφογραμμή του Πάρνωννα, από τις κορυφές Μαλαβάζο (1.503 μ.) και Μεγάλη Τούρλα (1.935 μ.) στα βόρεια μέχρι την κορυφή Μαδαρή (1.685 μ.) στα νότια. Περιλαμβάνει σπάνια ενδημική χλωρίδα.

Οροπέδιο Πάρνωννα – Μεγάλη Τούρλα

ε. Σημαντική περιοχή χλωρίδας Μαζιάς-Κοντολινάς (3V): πρόκειται για μόνιμο Καταφύγιο Άγριας Ζωής με σημαντική πανίδα και χλωρίδα, και ένα φαράγγι ιδιαίτερου κάλλους.

Φαράγγι Μαζιάς

στ. Σημαντική περιοχή χλωρίδας Αγίου Ιωάννη-Ορεινής Μελιγούς (3V.I): περιοχή ιδιαίτερα σημαντική για την χλωρίδα.

ζ. Περιοχή Χαράδρας Δαφνώνα και Μονών Ελώνης και Σίντζας (3.VII): Περιοχή με μεγάλη γεωμορφολογική αξία και ιδιαίτερα σημαντική για τη χλωρίδα της. Εδώ φυτρώνουν μερικά πολύ σπάνια είδη φυτών και είναι έντονη η παρουσία ορισμένων βραχύφιλων ειδών πουλιών και αρπακτικών.

η. Υγρότοπος Μουστού (4.1): Περιμετρικά της Περιοχής Απολύτου Προστασίας εκτίνεται η ζώνη Προστασίας του Υγροτόπου Μουστού, περιοχή ύψιστης σημασίας για την διατήρηση του υγροτόπου.

Επιτρέπονται αρκετές υφιστάμενες δραστηριότητες, οι οποίες δεν έχουν αρνητικές επιδράσεις στην προστατευόμενη περιοχή.

Γ. Περιοχές Προστασίας Ρεμάτων: Καθορίζονται οι γραμμικές περιοχές προστασίας κατά μήκος των ρεμάτων Δαφνώνα, Βρασιάτη και Τάνου και εκατέρωθεν των όχθων τους πλάτους 50 μέτρων.

Γεφύρι στο Ρέμα Βρασιάτη

Δ. Οι υπόλοιπες εκτάσεις εκτός των περιοχών Απόλυτης Προστασίας της Φύσης, των Περιοχών Προστασίας της Φύσης, της ζώνης Προστασίας Μουστού και των περιοχών με εγκεκριμένο σχέδιο πόλης: Πρόκειται για το σύνολο της προστατευόμενης περιοχής, το οποίο δεν εμπίπτει στην παραπάνω ζωνοποίηση. Περιλαμβάνει οικισμούς ή χωριά με ιδιαίτερη αξία και ενδιαφέρον, λόγω της ποιότητας των φυσικών και πολιτιστικών τους χαρακτηριστικών και παράλληλα προσφέρουν σημαντικές δυνατότητες για ανάπτυξη δραστηριοτήτων που εναρμονίζονται με την προστασία της φύσης και του τοπίου.

Επιτρέπονται σχεδόν όλες οι δραστηριότητες με ορισμένες ελάχιστες προϋποθέσεις.

Νομοθεσία της Προστατευόμενης Περιοχής

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΔΗΓΙΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

- «Συμφωνία επί των Διεθνούς ενδιαφέροντος Υγροτόπων, ιδία ως Υγροβιότοπων» γνωστή ως Σύμβαση Ramsar.
- Σύμβαση για τη διατήρηση των αποδημητικών ειδών που ανήκουν στην άγρια πανίδα (Bonn Convention).
- Σύμβαση για την προστασία της Άγριας Ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης (Bern convention).
- Οδηγία του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για τη διατήρηση των άγριων πτηνών (79/409/ΕΟΚ).
- Οδηγία του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την προστασία των φυσικών οικοτόπων και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (92/43/ΕΟΚ).
- Ευρωπαϊκή Σύμβαση για το τοπίο.

ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- Ν.3208/2003 (ΦΕΚ/303/2003) «Προστασία των δασικών οικοσυστημάτων, κατάρτιση δασολογίου, ρύθμιση εμπράγματων δικαιωμάτων επί δασών και δασικών εν γένει εκτάσεων και άλλες διατάξεις».
- ΦΕΚ/1289/1998 «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας».
- Ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160/Α/86) για "την προστασία του περιβάλλοντος", όπως έχει τροποποιηθεί από τις διατάξεις του Ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91/Α/2002) «Εναρμόνιση του Ν. 1650/1986 με τις Οδηγίες 97/11 και 96/61...».
- ΠΔ 67/1981 (ΦΕΚ/23/1981) «Περί προστασίας της αυτοφυούς Χλωρίδος, και Άγριας Πανίδος και καθορισμού της διαδικασίας συντονισμού και Ελέγχου της Ερεύνης επ' αυτών».
- Ν.998/1979 (ΦΕΚ/289/1979) «Περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της Χώρας».
- Νομοθετ. Διάταγμα 868/18-1-1969 (ΦΕΚ/Α/7/1969) «Δασικός Κώδιξ».
- ΠΔ 27/2009 (ΦΕΚ 46/Α'/16.3.2009) «Καθορισμός κανόνων διενέργειας επισκοπήσεων για την αναγνώριση προστατευόμενων ζωνών στη Χώρα σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/70/ΕΟΚ της Επιτροπής».
- Δασική Αστυνομική Ρύθμιση Διάταξη Υλοτομίας Πλατάνου. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου – Δυτικής Ελλάδας & Ιονίου
- Εγκύκλιος με Α.Π οικ. 150977/04.10.2011 Διευκρινίσεις σχετικά με την ορθή εφαρμογή της αρ. οικ. 150559/10-6-2011 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1440 Β') «Διαδικασίες, όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση

αδειών για υφιστάμενα δικαιώματα χρήσης νερού» καθώς και της αρ. 43504/2005 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1784 Β')

- Εγκύκλιος με Α.Π οικ.150895/13.09.2011 Διευκρινίσεις σχετικά με την ορθή εφαρμογή της αρ. οικ. 150559/10-6-2011 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1440 Β') «Διαδικασίες, όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση αδειών για υφιστάμενα δικαιώματα χρήσης νερού» καθώς και της αρ. 43504/2005 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1784 Β')
- ΚΥΑ με Α.Π. οικ. 150559/10.06.2011 «Διαδικασίες, όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση αδειών για υφιστάμενα δικαιώματα χρήσης νερού»
- ΚΥΑ με Α.Π. οικ. 111084/17.12.2012 (ΦΕΚ Β' 3368) «Τροποποίηση της αριθ. οικ. 150559/10.6.2011 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Πολιτισμού και Τουρισμού «Διαδικασίες, όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση αδειών για υφιστάμενα δικαιώματα χρήσης νερού» (ΦΕΚ Β' 1440/16.6.2011), όπως ισχύει.»
- Ν. 4014/2011 (ΦΕΚ Α' 209/2011) «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος»
- Ν.3937/2011 (ΦΕΚ/60/2011) «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις»
- Ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91/Α/25.4.2002) «Εναρμόνιση του Ν. 1650/1986 με τις Οδηγίες 97/11 Ε.Ε. και 96/61 Ε.Ε., διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέμματα και άλλες διατάξεις»
- ΥΑ 8668 (ΦΕΚ 287/Β/2.3.2007) Έγκριση Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ), σύμφωνα με το άρθρο 5 (παρ. Α) της υπ' αριθμ. 13588/725 κοινή υπουργική απόφαση «Μέτρα, όροι και περιορισμοί για τη διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων κ.λπ.» (Β' 383) και σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του άρθρου 7 (παρ. 1) της υπ' αριθμ. 91/156/ΕΚ οδηγίας του Συμβουλίου της 18ης Μαρτίου 1991. Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 13588/725/2006 κοινή υπουργική απόφαση «Μέτρα όροι και περιορισμοί για την διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων ... κ.λπ.» (Β' 383) και της υπ' αριθμ. 24944/1159/206 κοινή υπουργικής απόφασης «Έγκριση Γενικών Τεχνικών Προδιαγραφών για την διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων ... κ.λπ.» (Β' 791).
- ΠΔ 51/2007 (ΦΕΚ 54/Α/8.3.2007) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση των υδάτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ “για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων” του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000».
- ΥΑ Αριθμ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 126880 (ΦΕΚ 435/Β/29.3.2007) Συμπλήρωση της υπ' αριθμ. Η.Π. 15393/2332/2002 (ΦΕΚ 1022/Β/5.8.2002) κοινής υπουργικής απόφασης, κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν.1650/1986 (Α'160) όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν. 3010/2002.
- Ν.3199/2003 (ΦΕΚ 280/Α/9.12.2003) «Προστασία και διαχείριση των υδάτων – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000».
- ΥΑ Αριθ. 2/14306/0022 (ΦΕΚ 405/Β/3.4.2002) Συμπλήρωση της 19661/1982/1999 κοινής υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση της 5673/400/1997 κοινής υπουργικής απόφασης... κ.λπ.» Κατάλογος ευαίσθητων περιοχών για την διάθεση αστικών λυμάτων σύμφωνα με το άρθρο 5 (παρ. 1) της απόφασης αυτής (Β' 1811) και ειδικότερα του άρθρου 2 (παρ. Β) αυτής.

- ΚΥΑ 18186/271 (ΦΕΚ 126/Β/3.3.1988) «Μέτρα και περιορισμοί για την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και ειδικότερα καθορισμός οριακών τιμών των επικίνδυνων ουσιών στα υγρά απόβλητα».
- Την κατεπείγουσα εγκύκλιο της 21.12.2012 που εξέδωσε ο αναπληρωτής Υπουργός ΠΕΚΑ, Σπύρος Καλαφάτης σχετικά με «Σχεδιασμός και δράσεις για την αντιμετώπιση του φαινομένου των λαθροϋλοτομιών»
- Την Κ.Υ.Α. 150559/10.6.2011 (ΦΕΚ 1440 Β'/16-06-2011) «Διαδικασίες, όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση αδειών για υφιστάμενα δικαιώματα χρήσης νερού», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΘΗΡΑΣ

Η διάρκεια της κυνηγητικής περιόδου είναι για το κυνηγητικό έτος 2016 – 2017 από 20 Αυγούστου 2016 μέχρι 28 Φεβρουαρίου 2017, οριστικοποιήθηκε από τον Αναπληρωτή Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Γιάννη Τσιρώνη, με φετινές διαφοροποιήσεις από την περσινή ρυθμιστική. Οι διαφοροποιήσεις στο κυνήγι της πέρδικας στον Χελμό ή στην διάρκεια θήρευσης της ασπρομέτωπης χήνας, σκοπό έχουν την διαφύλαξη της βιοποικιλότητας και την προστασία του φυσικού μας πλούτου.

Απαγορευτική πινακίδα για το κυνήγι στον υγρότοπο Μουστού

Κορμοράνοι στον υγρότοπο Μουστού

Σήμανση Κανόνων Ορθής Συμπεριφοράς

Οι απαγορεύσεις υπάρχουν για την προστατευόμενη περιοχή:

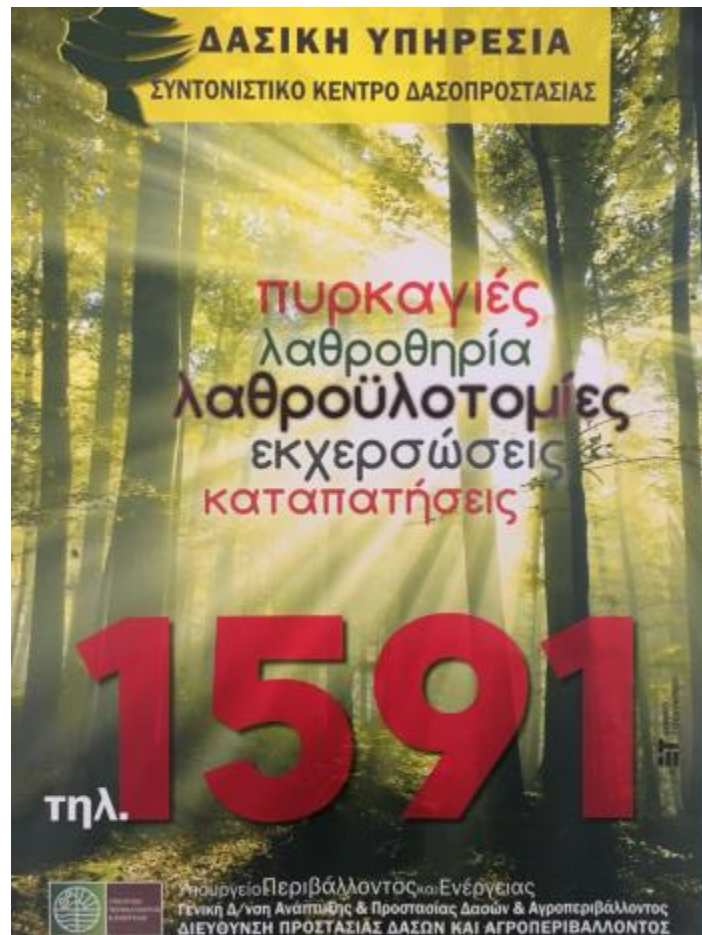
Α. στα Καταφύγια Άγριας Ζωής, τα οποία είναι τα εξής:

- **Κουφοβούνι - Τσικούλιο** (Βαμβακούς - Καστάνιτσας) (~8.000στρ) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 32027/1630 ΦΕΚ 599/Β/19-4-76
- **Άγ. Γεώργιος ή Κάστρο** (Γερακίου) (~5.000 στρ) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 32027/1630 ΦΕΚ 599/Β/19-4-76
- **Μονή Παλαιοπαναγιάς** (Μελιγούς-Κορακοβουνίου-Άστρους) (~7.000 στρ.) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 162614/1852 ΦΕΚ520/Β/8-5-1979
- **Υγροβιότοπος Μουστου** (Μελιγούς και Κορακοβουνίου Δήμου Βόρειας Κυνουρίας) (~5.900στρ.) με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου υπ' αριθ. 563 ΦΕΚ329/Β/12-3-2001 (τροποποίηση και ισχύει)
- **Φονεμένοι-Κούτσουρα** (Αγ. Πέτρου Δήμου Βόρειας Κυνουρίας) (~6.500στρ.) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 175778/2799 ΦΕΚ566/Β/13-9-1985
- **Κορομηλιάς - Βασκίνας** (Δήμου Νότιας Κυνουρίας) (~12.100στρ.) με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου υπ' αριθ. 630 ΦΕΚ329/Β/13-3-2001 (τροποποίηση και ισχύει)

- **Φαράγγι Μαζιάς** (Καστάνισας και Πραστού Δήμου Βόρειας Κυνουρίας) (~16.050στρ.) με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου υπ' αριθ. 629 ΦΕΚ329/Β/14-3-2001

Β. Στις περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης σύμφωνα με την Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ/353/ΑΑΠ/6.9.2010) και τροποποίηση αυτής (δυνάμει των ΦΕΚ 160/ΑΑΠΘ/16-6-2011 και ΦΕΚ 226/ΑΑΠ/15-4-2013) και ισχύει βάσει της υπ' αρ. οικ. 81516/968/25.2.2000 απόφασης έγκρισης του Γενικού Διευθυντή Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης όρους Πάρνωννα-υγροτόπου Μουστού και το Νόμο 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α/31-03-2011) περί «Διατήρησης της Βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις».

Γ. Στις περιοχές προστασίας της φύσης το κυνήγι διέπεται από τις σχετικές διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, μέχρι την έκδοση του κανονισμού λειτουργίας και του σχεδίου διαχείρισης της περιοχής.

Κ.Υ.Α.

Με την Κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός χρήσεων όρων και περιορισμών δόμησης για την προστασία χερσαίων και υδάτινων εκτάσεων των Δήμων Βόρειας Κυνουρίας, Λεωνιδίου, Σκιρίτιδας και Απόλλωνος του Ν. Αρκαδίας, των Δήμων Θεραπνών, Οινούντος και Γερωνθρών του Ν. Λακωνίας και των κοινοτήτων Κοσμά (Ν. Αρκαδίας) και Καρυών (Ν. Λακωνίας) της περιοχής όρους Πάρνωννα-υγροτόπου Μουστού», αποσκοπεί στον καθορισμό μέτρων προστασίας της φύσης και του τοπίου και των φυσικών σχηματισμών σε χερσαία και υδάτινα τμήματα της περιοχής του όρους Πάρνωννα και του Υγροτόπου Μουστού, που διακρίνονται για την μεγάλη βιολογική, οικολογική αισθητική, επιστημονική, γεωμορφολογική και εκπαιδευτική τους αξία. Στο κείμενο της ΚΥΑ αναφέρονται αναλυτικά οι ζωνοποιήσεις και οι αντίστοιχες επιτρεπόμενες δραστηριότητες.

Κεφάλαιο 2

ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΛΑΞΗΣ

Διασπορά οχημάτων Φορέα Διαχείρισης

Σκοπός της φύλαξης της προστατευόμενης περιοχής είναι η μεγαλύτερη δυνατή προστασία της περιοχής, για την καταπολέμηση των παράνομων δραστηριοτήτων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και κυρίως για την πρόληψη και την αποτροπή τους και αποτελεί βασική αρμοδιότητα του Φορέα.

Λόγω της ανεπάρκειας του θεσμικού πλαισίου του Φορέα, παρόλο που έχει εκδοθεί η Κ.Υ.Α. χαρακτηρισμού της προστατευόμενης περιοχής, το προσωπικό φύλαξης δεν έχει τη δυνατότητα να διενεργεί ελέγχους, και η φύλαξη ουσιαστικά περιορίζεται στην παρατήρηση, στην σύσταση και στην άμεση ειδοποίηση των αρμόδιων, για έλεγχο, υπηρεσιών.

Τόσο για τους ορεινούς όγκους όσο και για την υγροτοπική περιοχή, ο Φορέας Διαχείρισης με τα μέσα που διαθέτει έφτασε γενικά σε ένα πάρα πολύ ικανοποιητικό επίπεδο φύλαξης/προστασίας λόγω του ότι σε αυτό συνέβαλε η συνεχής εποπτεία, ενημέρωση, καθοδήγηση και συνεργασία των φυλάκων με όλα τα θεσμοθετημένα όργανα φύλαξης της προστατευόμενης περιοχής, όπως:

- Πυροσβεστική Υπηρεσία
- Δασική Υπηρεσία
- Θηροφυλακή
- Αστυνομία

Τμήμα Επόπτευσης Φύλαξης & Εφαρμογών Διαχείρισης

Τα μέσα που χρησιμοποίησε το Τμήμα Επόπτευσης/Φύλαξης κατά την περίοδο του έτους 2016 ήταν:

- α) Ένα αγροτικό όχημα και δύο φύλακες στο Άστρος
- β) Ένα αγροτικό όχημα και δύο φύλακες στον Άγιο Πέτρο
- γ) Ένα αγροτικό όχημα στο Άστρος

Κάθε όχημα και κάθε βάρδια περιλαμβάνει ένα οδηγό και σε ειδικές περιπτώσεις δύο υπαλλήλους. Ακολουθείται πρόγραμμα διαδρομών που συντάσσει ο Υπεύθυνος του Τμήματος Επόπτευσης /Φύλαξης και Εφαρμογών Διαχείρισης.

Οχήματα του Φορέα Διαχείρισης

Η προμήθεια σύγχρονου και αξιόπιστου εξοπλισμού επέτρεψε να παρέχονται πλέον στο πεδίο αναβαθμισμένες υπηρεσίες. Ο εξοπλισμός κάθε οχήματος είναι:

- Ένα σταθερό και ένα φορητό ασύρματο, οι οποίοι χρησιμοποιούν τις συχνότητες των δύο Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Αρκαδίας και Λακωνίας ανάλογα με την περιοχή στην οποία βρίσκονται (Αρκαδία ή Λακωνία). Οι ασύρματοι παραμένουν ανοικτοί καθ' όλη τη διάρκεια της βάρδιας, στην ανάλογη συχνότητα της περιοχής που βρίσκονται. Με αυτό τον τρόπο είναι πιο άμεση η επέμβαση της πυροσβεστικής υπηρεσίας και του προσωπικού του Φορέα Διαχείρισης.
- Ένα βυτίο πυρόσβεσης χωρητικότητας 500 λίτρων και μάνικες πυρόσβεσης.
- Κιάλια, φακό, εργαλειοθήκη, αλυσοπρίονο, φωτογραφική μηχανή, αυτόματη κάμερα, φορητό GPS, οδηγό αναγνώρισης πουλιών/ φυτών/ ερπετών, ένα βίντσι (εργάτης), αντιολισθητικές αλυσίδες κ.α.
- Γαλότσες και ολόσωμες αδιάβροχες φόρμες.
- Αναλυτικοί χάρτες της περιοχής.

Κατά τη διάρκεια του ωραρίου εργασίας συμπληρώνονται τα εξής έντυπα:

- **Δελτίο Κίνησης Οχήματος:** όπου καταγράφονται οι διαδρομές με τις χιλιομετρικές αποστάσεις, η ημέρα κίνησης και η αντιστοίχιση του τιμολογίου βενζίνης. Παραδίδεται στον υπεύθυνο φύλαξης και αποστέλλεται μαζί με τα Μηνιαία δελτία δήλωσης δαπανών και τα αντίστοιχα τιμολόγια βενζίνης. Σημειώνεται ότι το όχημα κίνησης είναι είτε του Φορέα Διαχείρισης είτε ιδιωτικό όχημα.
- **Φύλλο Καταγραφής Συμβάντων Φύλαξης:** (Βιβλίο Συμβάντων): όπου καταγράφονται οι διαδρομές με τα διανυθέντα χιλιόμετρα και τυχόν παρατηρήσεις του υπαλλήλου. Χρησιμοποιείται για την Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων Φύλαξης και αποτελεί παραδοτέο της φύλαξης.
- **Δελτίο Παρακολούθησης:** όπου καταγράφονται τα βιοτικά δεδομένα που εντοπίζονται και μαρκάρονται με το GPS, ώστε να υπάρχει επικουρία του Τμήματος Προστασίας και Διαχείρισης.

Ο υπεύθυνος του Τμήματος Επόπτευσης/ Φύλαξης και Εφαρμογών Διαχείρισης είναι συνοπτικά αρμόδιος για:

- Την κατάρτιση των **Μηνιαίων Προγραμμάτων Φύλαξης**, τα οποία αποτελούν το πρόγραμμα βαρδιών κάθε υπαλλήλου στη φύλαξη. Τα Μηνιαία Προγράμματα αποστέλλονται στην Επιθεώρηση Εργασίας μηνιαίως προς έγκριση.
- Την κατάρτιση του **Εβδομαδιαίου Προγράμματος Φύλαξης**, στο οποίο καταγράφονται αναλυτικά οι διαδρομές κάθε υπαλλήλου. Υποχρεούται επίσης να το αποστέλλει σε κάθε

συνεργαζόμενη υπηρεσία (πυροσβεστική, δασαρχείο κλπ), ώστε να γνωρίζουν οι αρμόδιες οι υπηρεσίες ποια σημεία εποπτεύονται καθημερινά.

- Συμπληρώνει πριν από κάθε κίνηση οχήματος την **Διαταγή Πορείας**, όπου αναγράφονται η ημερομηνία κίνησης, η αιτιολογία της κίνησης, και οι επιβαίνοντες στο όχημα. Αποστέλλεται μαζί με το **Δελτίο Κίνησης Οχήματος** και το αντίστοιχο τιμολόγιο βενζίνης στην Διαχειριστική Αρχή.
- Την σύνταξη του **Δελτίου Αυτοψίας**, σε περίπτωση εντοπισμού παράβασης, με επισύναψη φωτογραφικής τεκμηρίωσης
- Την παραπομπή των σημαντικότερων αυτοψιών – καταγγελιών προς το Τμήμα Προστασίας & Διαχείρισης με σκοπό τη σύνταξη επιστολών και καταγγελιών.
- Συγκεντρώνει μηνιαίως τα Φύλλα Καταγραφής Συμβάντων Φύλαξης, τα οποία αρχειοθετούνται ανά μήνα ως Μηνιαίο Βιβλίο Συμβάντων και χρησιμοποιούνται στην σύνταξη της Ετήσιας Έκθεσης Πεπραγμένων Φύλαξης.
- Σύνταξη Ετήσιας Έκθεσης πεπραγμένων φύλαξης.
- Συνεργασία με όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες.
- Τήρηση του φωτογραφικού αρχείου φύλαξης.

Τμήμα Επόπτευσης/ Φύλαξης & Εφαρμογών Διαχείρισης

Κεφάλαιο 3

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Με στόχο την αποτελεσματική φύλαξη στην προστατευόμενη περιοχή όρους Πάρνωνα & υδροτόπου Μουστού, οι τέσσερις (4) φύλακες/επόπτες του Φορέα Διαχείρισης, εκτελούν καθημερινώςδρομολόγια, τόσο στον ορεινό όγκο της προστατευόμενης περιοχής, όσο και στην παραλιακή ζώνη. Με δεδομένες τις παρούσες αρμοδιότητες του προσωπικού, η φύλαξη έχει κυρίως εποπτικό, προληπτικό και αποτρεπτικό χαρακτήρα και σε δεύτερο βαθμό κατασταλτικό με στόχο να αποτρέπονται οι παράνομες δραστηριότητες στην προστατευόμενη περιοχή. Επίσης, η συνέχιση και η ενίσχυση συνεργασίας του προσωπικού με τις λοιπές αρμόδιες υπηρεσίες της περιοχής αποτελεί βασική προτεραιότητα του Φορέα Διαχείρισης.

Πυρκαγιές

Η πρόληψη των πυρκαγιών αποτελεί βασική αρμοδιότητα των φυλάκων του Φορέα Διαχείρισης τόσο στις ορεινές περιοχές του Πάρνωνα όσο και στις πεδινές. Η περίοδος επικινδυνότητας για τις πυρκαγιές ξεκινάει από αρχές Μαΐου και λήγει τέλος Οκτωβρίου. Κατά τους μήνες αυτούς διαμορφώνεται κατάλληλα ο εξοπλισμός των οχημάτων φύλαξης με βυτία πυρόσβεσης, χωρητικότητας 500 λίτρων νερού και μάνικες κατάσβεσης.

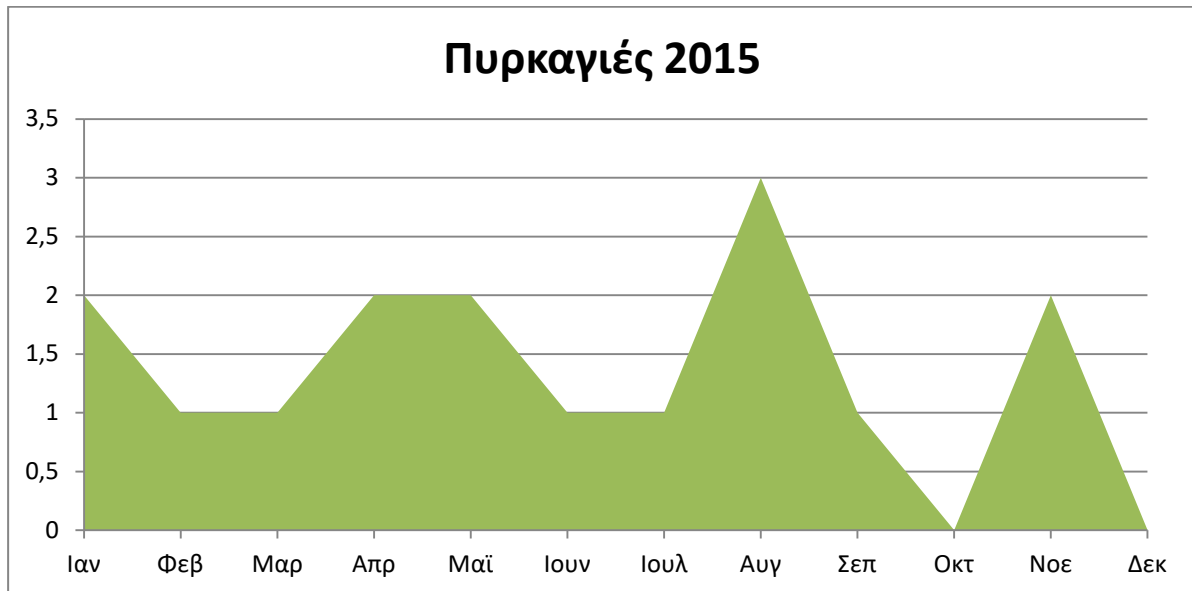
Καμμένη έκταση στα Άνω Δολιανά

Καμμένη έκταση στον Άη Γιάννη

Την περίοδο του 2016, καταγράφηκαν μόλις (2) δυο περιστατικά πυρκαγιών σε δασικά οικοσυστήματα, τα πιθανά αίτια αυτών ήταν αμέλεια κτηνοτρόφων και ιδιωτών ή εμπρησμός.

Οι φύλακες είχαν καθημερινή και συνεχή επαφή με την Πυροσβεστική Υπηρεσία (Αρκαδίας και Λακωνίας), μέσω ασυρμάτων, και έτσι ώστε να ειδοποιούν έγκαιρα σε περίπτωση φωτιάς καθώς και να επικουρούν την Πυροσβεστική Αρκαδίας ή Λακωνίας στο έργο της, τόσο περιπολώντας σε περιοχές που δεν υπήρχαν περιπολίες της υπηρεσίας όσο και συμμετοχή στην κατάσβεση πυρκαγιών.

Συγκριτικά με το 2015 όπου σημειώθηκαν (14) δεκατέσσερις πυρκαγιές, τα περιστατικά ήταν αισθητά πιο μειωμένα, με μόλις (2) δυο περιστατικά.

Τα μειωμένα περιστατικά για το έτος 2016 κατά την ανοιξιάτικη και καλοκαιρινή περίοδο οφείλονται κυρίως στην άψογη συνεργασία των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών με το Τμήμα Επόπτευσης/Φύλαξης και Εφαρμογών Διαχείρισης και στην εντατική και συνεχή φύλαξη από τους φύλακες του Φορέα.

Συλλογή τσαγιού και ειδών χλωρίδας

Σύμφωνα με την Κ.Υ.Α. υπ. αριθμ. 33999/2010, δεν επιτρέπεται η συλλογή φυτών χωρίς ειδική άδεια από το αρμόδιο Δασαρχείο. Στα φυτά αυτά κατατάσσονται κυρίως το τσάι (*Sideritis clandestina*) του Πάρνωνα, η ρίγανη (*Origanum onites*) καθώς και άλλα τοπικά ενδημικά είδη της περιοχής.

Το Δασαρχείο Σπάρτης είναι αρμόδιο για την διαχείριση του υψηλού δάσους του Πάρνωνα όπου και φύεται το τσάι. Οι φύλακες του Φ.Δ. προσπάθησαν να αποτρέψουν την αλόγιστη συλλογή και εμπορία

του και με την αλλαγή του ωραρίου τους κατά τη περίοδο συγκομιδής του – μήνες Μάιος με Ιούλιο – αλλά και με στοχευόμενα εβδομαδιαία δρομολόγια, στις περιοχές του Πάρνωνα όπου φύεται.

Οι παρατεταμένες ξηρές περίοδοι του χειμώνα 2015-2016 είχαν σοβαρές επιπτώσεις στην ανάπτυξη των αρωματικών φυτών και ειδικά στο τσάι του Πάρνωνα. Έτσι, τα φυτά που αναπτύχθηκαν ήταν μικρά σε μέγεθος και επομένως μικρής εμπορικής αξίας με αποτέλεσμα η συλλογή του (παράνομη ή μη) ήταν μικρή και δεν καταγράφηκαν για το έτος 2016 περιστατικά συλλογής τσαγιού.

Απόρριψη απορριμμάτων και στερεών αποβλήτων - Επιχωματώσεις

Πλήθος χώρων ανεξέλεγκτης απόθεσης απορριμμάτων αλλά και στερεών αποβλήτων καταγράφηκαν από τους φύλακες του Φ.Δ. σε όλη την έκταση της προστατευόμενης περιοχής. Συγκεκριμένα καταγράφηκαν (15) δεκαπέντε συμβάντα για το 2016, αυξημένα από τα συμβάντα του 2015 (11 περιστατικά).

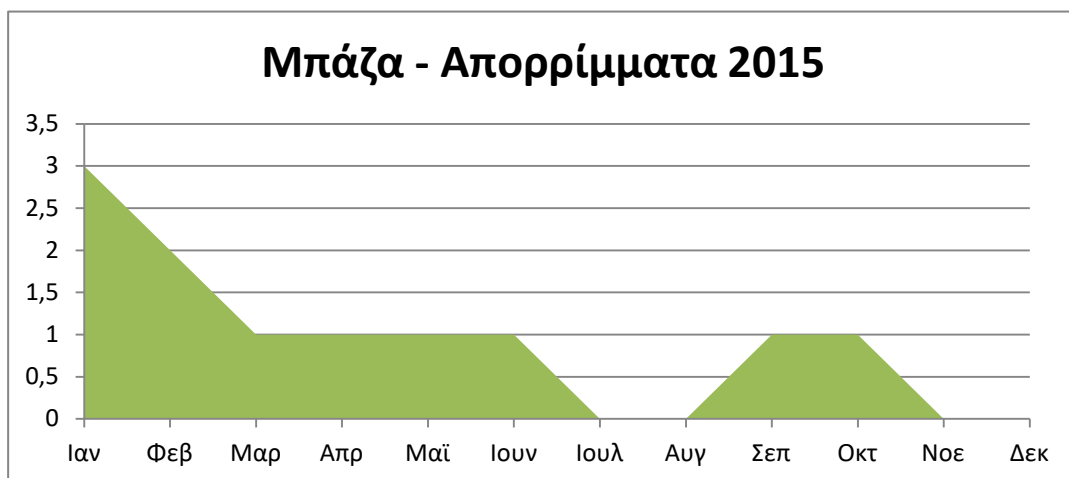

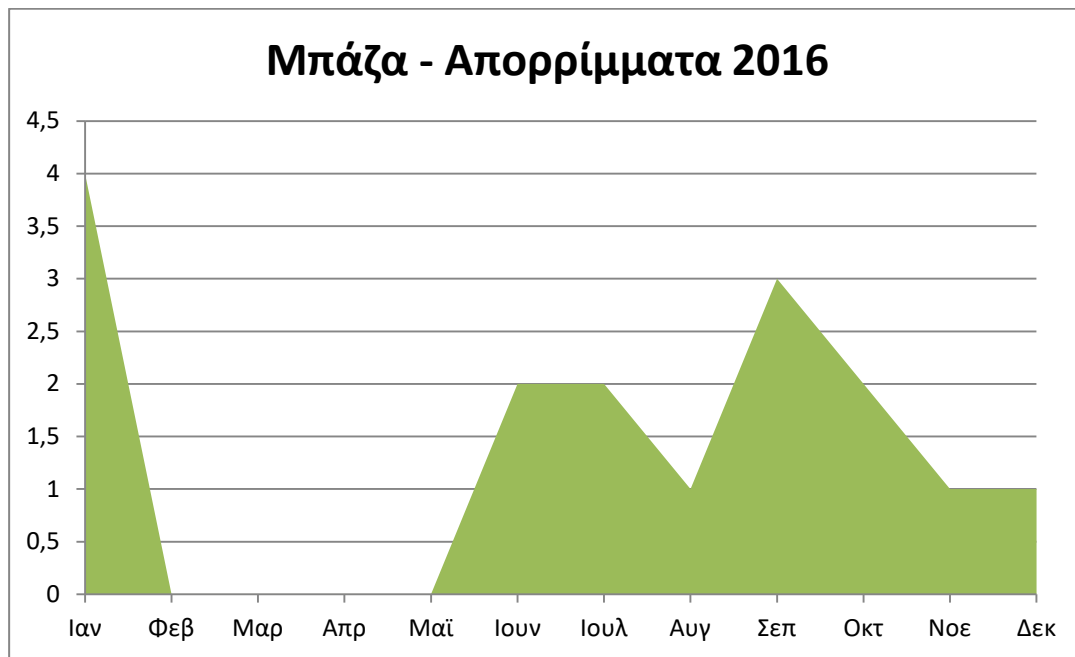
Μπάζα & οικοδομικά υλικά στην περιοχή της Μαλεβής

Μπάζα & οικοδομικά υλικά στην περιοχή του Τάνου

Για τις περιπτώσεις των αποθέσεων στερεών αποβλήτων ή απορριμμάτων, έγιναν έγγραφα από το Τμήμα Προστασίας & Διαχείρισης κατόπιν υποδείξεων του Τμήματος Φύλαξης για ενέργεια προς τις αρμόδιες υπηρεσίες για 6 περιπτώσεις.

Σε συνέχεια του εντοπισμού και της καταγραφής των θέσεων ανεξέλεγκτης απόθεσης απορριμμάτων, ενημερώθηκαν οι αρμόδιες υπηρεσίες, όπως οι Δήμοι, η Περιφέρεια Πελοποννήσου, το ΥΠΕΝ και η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου Δυτικής Ελλάδας και Ιονίων Νήσων, τόσο εγγράφως όσο και προφορικά.

Οι κατανομές των καταγεγραμμένων παράνομων δραστηριοτήτων κατά τη διάρκεια των ετών 2015 & 2016, φαίνονται στα παραπάνω γραφήματα. Διαπιστώνεται μικρή αύξηση για το 2016 σχεδόν καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και αυτό οφείλεται στην αμέλεια των κατοίκων και στη μη περιβαλλοντική ευαισθησία αυτών.

Λαθραλιεία

Η καθημερινή επίπτωση της απόλυτου προστασίας περιοχής του Υγροτόπου Μουστού, όπου και απαγορεύεται κάθε είδους δραστηριότητα, είχε το επιθυμητό αποτέλεσμα, και κατά τη διάρκεια του 2016 είχαμε μόλις (2) δύο περιπτώσεις λαθραλιείας.

Το γεγονός ότι υπάρχει επαρκής σήμανση, που να δηλώνει την απαγόρευση της εν λόγω δραστηριότητας, διευκόλυνε το έργο των φυλάκων, οι οποίοι προέβησαν σε σύσταση και ενημέρωση των παραβατών και στη συνέχεια τους απομάκρυναν από το σημείο.

Λοιπές παράνομες δραστηριότητες

Αμμοληψίες: η συγκεκριμένη δραστηριότητα διενεργείται κυρίως στην περιοχή του υγροτόπου Μουστού και στα ρέματα του Τάνου και Βρασιάτη. Καθ' όλη τη διάρκεια του 2016 εντοπίστηκε μόλις μια περίπτωση παράνομης αμμοληψίας στη περιοχή του Τάνου.

Απορρίψεις υγρών αποβλήτων: αφορά κυρίως υγρά απόβλητα ελαιοτριβείων, στα ρέματα Τάνου και Βρασιάτη, από ελαιοτριβεία της περιοχής κατά τους μήνες συγκομιδής ελαιοκάρπων. Υπάρχουν σταθερά σημεία απόρριψης των εν λόγω λυμάτων και ο Φορέας κατήγγειλε το γεγονός με επιστολές προς τις αρμόδιες υπηρεσίες κατά τα προηγούμενα έτη. Η απόθεση των αποβλήτων στις συγκεκριμένες περιοχές κατά το έτος του 2016 έπαψε να εμφανίζεται διότι πολλά ελαιοτριβεία έπαψαν να λειτουργούν καθώς δεν πληρούσαν τις προδιαγραφές της κείμενης νομοθεσίας. Τα ελαιοτριβεία που συνεχίζουν την λειτουργία τους εναρμονίστηκαν με την κείμενη νομοθεσία, βάσει της οποίας κάθε ελαιοτριβείο πρέπει να έχει

σταθερές αδειοδοτημένες δεξαμενές απόθεσης των λυμάτων, έτσι ώστε να μην εισχωρούν αυτά στον υδροφόρο ορίζοντα.

Λαθροθηρία: Τα επτά καταφύγια Άγριας Ζωής που υπάρχουν στην περιοχή του Φ.Δ. κάνουν ιδιαίτερα δύσκολο το έργο των φυλάκων αλλά μέχρι και σήμερα δεν έχει εμφανιστεί κάποιο ιδιαίτερο κρούσμα λαθροθηρίας. Η πολύ καλή συνεργασία με τη θηροφυλακή και τους κυνηγητικούς συλλόγους καθώς και οι συνεχείς περιπολίες βοήθησε αρκετά στη πρόληψη και καταστολή της λαθροθηρίας. Ένα μειονέκτημα του Φ.Δ., πέραν της ελλιπέστατης νομοθεσίας περί αρμοδιοτήτων, είναι το ωράριο εργασίας, το οποίο δεν είναι δυνατόν να εκτελείται κατά τις νυχτερινές και πρώτες πρωινές ώρες. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην έχουν εντοπιστεί κρούσματα λαθροθηρίας, ενώ είναι γνωστό ότι υπάρχουν, κυρίως τις νυχτερινές ώρες.

Υγρότοπος Φωκιανού

Υλοτομίες: Ειδικότερα στην περιοχή του ορεινού και δασικού όγκου της προστατευόμενης περιοχής έχουν εντοπισθεί ορισμένα περιστατικά παράνομων υλοτομιών. Εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια του 2016 μόλις (2) δύο περιστατικά παράνομης υλοτομίας στην περιοχή της Μαλεβής και στην περιοχή του υγροτόπου Μουστού για τα οποία ειδοποιήθηκε πρωτίστως το αρμόδιο Δασαρχείο.

Παράνομη Υλοτομία Αλμυρικιών στον υγρότοπο Μουστού

Παράνομη Υλοτομία στην περιοχή της Μαλεβής

Κεφάλαιο 4

ΛΟΙΠΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2016

Καταγραφή άγριας πανίδας και ορνιθοπανίδας

Μία από τις συμπληρωματικές αρμοδιότητες του Τμήματος Φύλαξης αποτελεί και η Καταγραφή και Παρακολούθηση ειδών, στην περιοχή ευθύνης του Φορέα.

Τσακάλι (*Canis aureus*)

Κατά τη διάρκεια των περιπολιών τους οι φύλακες είχαν τη δυνατότητα να κάνουν παρακολούθηση διαφόρων ειδών ορνιθοπανίδας και άγριας πανίδας. Η χρήση οδηγών για ερπετά/ πτηνά/ θηλαστικά, κιαλιών, φωτογραφικών μηχανών και αυτόματων καμερών ήταν τα κύρια μέσα για να κάνουν αναγνώριση στο πεδίο, ενώ με τη χρήση φορητού GPS κατέγραφαν το ακριβές σημείο και την περιοχή που βρίσκονταν.

Γερακίνα (*Buteo buteo*)

Άποδη Σάυρα (*Pseudopus apodus*)

Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν θα χρησιμοποιηθούν στην καταγραφή και χαρτογράφηση της ζωογεωγραφίας των ειδών της προστατευόμενης περιοχής.

Μανιτάρια (*Clitocybula familia*)

Κρόκος (*Crocus niveus*)

Επιπλέον, έχουν διασωθεί τραυματισμένα άγρια ζώα και έχουν αποσταλεί για περίθαλψη στο Κέντρο Περίθαλψης Άγριων Ζώων – ANIMA, στην Αθήνα.

**Πρώτες
βοήθειες σε
τραυματισμέ
νη Γερακίνα
(*Buteo
buteo*) &
Μπούφο
(*Bubo bubo*)**

Συντήρηση υποδομών - Τεχνική Υποστήριξη ΦΔ

Η συντήρηση κτηριακών υποδομών, του παραπάνω εξοπλισμού του Φορέα καθώς και η συντήρηση των μονοπατιών στην προστατευόμενη περιοχή, των παρατηρητηρίων κλπ. είναι μια από τις αρμοδιότητες των φυλάκων καθώς επίσης και η υποστήριξη, εξυπηρέτηση και ο έλεγχος της κίνησης των επισκεπτών μέσα στα όρια της προστατευόμενης περιοχής και η ενημέρωσή τους για τα υπάρχοντα μέτρα προστασίας της περιοχής.

Κατά τη διάρκεια του 2016, συντηρήθηκαν εκ νέου οι εγκαταστάσεις που βρίσκονται εντός του Υγροτόπου Μουστού, καθώς και της ευρύτερης περιοχής του Φορέα Διαχείρισης. Έγιναν καθαρισμοί απορριμμάτων και στερεών υλικών κυρίως στις περιοχές απολύτου προστασίας, όπως στη λιμνοθάλασσα του Μουστού, στη παραλία Πόρτες πλησίον του υγροτόπου Μουστού, στα ρέματα Τάνου

και Βρασιάτη, καθώς και στις περιοχές του ορεινού όγκου του Πάρνωνα. Επίσης, το τμήμα φροντίζει για την συντήρηση των υποδομών του Φορέα, πχ. των οχημάτων και του κτηριακού εξοπλισμού.

Ενημέρωση – Ευαισθητοποίηση

Μια από τις αρμοδιότητες των φυλάκων είναι και η επικουρία στις δράσεις ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης του Φορέα Διαχείρισης.

Οι φύλακες λειτουργούν τα Κέντρα Ενημέρωσης του Φορέα στο Άστρος, Άγιο Πέτρο, Καστάνιτσα και Λεωνίδιο, σε έκτακτες περιπτώσεις κατά την απουσία των ξεναγών και συμβάλουν άμεσα σε όλες τις δράσεις – εκδηλώσεις Ενημέρωσης-Ευαισθητοποίησης. Έχουν ενεργό ρόλο στις δράσεις που στοχεύουν στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού, οι φύλακες του Τμήματος, και συμμετείχαν σε δεκάδες ξεναγήσεις ομάδων και σχολείων στην προστατευόμενη περιοχή, ενώ βοήθησαν σημαντικά στην επιτυχημένη ολοκλήρωση διαφόρων εκδηλώσεων του Φορέα Διαχείρισης [Πανευρωπαϊκή Γιορτή πουλιών, Γιορτή Καστάνου, προστασία φωλιών ωτοκίας θαλάσσιας χελώνας καρέτα (*Caretta caretta*) στην παραλία Κάτω Βερβένων, τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων πληροφόρησης στην παραλία «Πόρτες Μελιγούς» για την προστασία του κρίνου της θάλασσας (*Pancratium maritimum*), Περιπολία στην προστατευόμενη περιοχή για έλεγχο των φωλεών ωτοκίας του είδους χελώνας καρέτα, συμμετοχή στον εθελοντικό καθαρισμό του υγροτόπου Μουστού με αφορμή την καμπάνια του Let's Do it, κ.λπ.]. Ιδιαίτερη σημασία για το Φορέα αποτέλεσε η συμμετοχή στην 3^η διοργάνωση του αγώνα υπεραπόστασης το «ΚΡΟΝΙΟΝ ΠΕΡΑΣΜΑ» με αφετηρία και τερματισμό στον Αγ. Πέτρο Αρκαδίας, καλύπτοντας μια κυκλική απόσταση 70 χλμ.

Προστασία με πλέγμα φωλιών χελώνας Καρέτα

Τοποθέτηση ταμπελών για την προστασία Κρίνου Θαλάσσης

Ύστερα από τηλεφωνική κλήση στα γραφεία του Φορέα Διαχείρισης όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού από το Λιμενικό Σώμα σχετικά με την εμφάνιση θαλάσσιας χελώνας στην παραλία Γλυφάδα στο Παράλιο Άστρος Αρκαδίας, προσωπικό του Τμήματος Ενημέρωσης και του Υπεύθυνου Τμήματος Φύλαξης μαζί με φύλακες μετέβηκαν στο σημείο. Κατόπιν επικοινωνίας με το Σύλλογο για την Προστασία της Θαλάσσιας Χελώνας "ΑΡΧΕΛΩΝ", δόθηκαν κατάλληλες οδηγίες ώστε να διεξαχθεί με τον καταλληλότερο τρόπο η απομάκρυνση του ζώου από την ακτή, όπου είχε συρρεύσει πλήθος κόσμου. Ως καλύτερη επιλογή κρίθηκε η ώθηση της χελώνας προς τη θάλασσα, με τη συμβολή του λιμενικού σκάφους. Το ζώο δεν έφερε εμφανή εξωτερικά τραύματα και το πιο πιθανό είναι να αναζητούσε τροφή (θαλάσσια φυτά, αχιούδες κ.α.), καθώς εντοπίστηκε σε σημείο της ακτής κοντά σε βράχια. Επίσης, στο πτερύγιο της έφερε σήμα αναγνώρισης (tag).

Εμφάνιση θαλάσσιας χελώνας καρέτα (*Caretta caretta*) στην παραλία Γλυφάδα

Συμμετοχή στην
διοργάνωση του
αγώνα «Κρόνιον
Πέρασμα»

Στο πλαίσιο της έναρξης της αντιπυρικής περιόδου που ξεκινάει την 1 Μαΐου και ολοκληρώνεται στις 31 Οκτωβρίου, ο Φορέας Διαχείρισης όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού το Τμήμα Επόπτευσης/Φύλαξης & Εφαρμογών Διαχείρισης συμμετείχε στα Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου, των Δήμων Νότιας & Βόρειας Κυνουρίας για την αντιμετώπιση κινδύνων λόγω δασικών πυρκαγιών κατά την αντιπυρική περίοδο 2016 και για την πρόληψη και αντιμετώπιση χιονοπτώσεων, πλημμυρικών φαινομένων και κατολισθήσεων χειμερινής περιόδου 2016-2017. Συγκεκριμένα:

- **(18/04/2016) Συνάντηση Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου, με θέμα «Δασικές Πυρκαγιές 2016».**

Η συνάντηση είχε σκοπό τη συζήτηση μεταξύ των φορέων για την επίτευξη της καλύτερα δυνατής πρόληψης, ενάντια στον κίνδυνο εκδήλωσης πυρκαγιάς. Ο Φορέας Διαχείρισης αναφέρθηκε στις δύσκολες οικονομικές συνθήκες που επικρατούν και προκαλούν δυσλειτουργία της υπηρεσίας, με αποτέλεσμα η φύλαξη να έχει περιοριστεί αρκετά. Ωστόσο, ο κατάλληλος εξοπλισμός των οχημάτων καθιστά τον ΦΔ ικανή και ευέλικτη επιλογή κατάσβεσης, τονίζοντας τις άριστες σχέσεις με το ΠΣ. Επιπλέον, έγινε αναφορά στο κακό οδικό δίκτυο του Πάρνωνα και προτάθηκε λύση διάστρωσης του οδοστρώματος.

- **(19/05/2016) Συνάντηση Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας Δήμου Νότιας Κυνουρίας για την αντιμετώπιση κινδύνων λόγω των δασικών πυρκαγιών για το έτος 2016.**

Στο Λεωνίδιο πραγματοποιήθηκε η συνάντηση του Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Νότιας Κυνουρίας, με θέμα συζήτησης τις δασικές πυρκαγιές, έχοντας επίκεντρο την πρόληψη και την καλύτερη αντιμετώπιση τους. Ο εκπρόσωπος του Φορέα Διαχείρισης όρους Πάρνωνα-υγροτόπου Μουστού αναφέρθηκε στις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η υπηρεσία με την έλλειψη προσωπικού και τα μειωμένα κονδύλια. Ωστόσο, η συμβολή της, με όσα μέσα διαθέτει, είναι δεδομένη και η συνεργασία με τις λοιπές υπηρεσίες άψογη. Υπογράμμισε ότι θα γίνεται περιπολία στην περιοχή του Δήμου Νότιας Κυνουρίας 1-2 φορές την εβδομάδα, και υπενθύμισε ότι ο χαρακτήρας της φύλαξης είναι περισσότερο εποπτικός.

- **(19/05/2016) Συμμετοχή στη Πρόσκληση του Συντονιστικού Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Βόρειας Κυνουρίας με θέμα τις Δασικές Πυρκαγιές για την περίοδο του 2016.**

Ο Φορέας Διαχείρισης συμμετείχε στη συνεδρίαση του Συντονιστικού Πολιτικής Προστασίας, Δήμου Βόρειας Κυνουρίας, που έλαβε μέρος στα γραφεία του Φορέα Διαχείρισης. Η συνάντηση είχε σκοπό τη συζήτηση ενόψει της έναρξης αντιπυρικής περιόδου 2016 και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την πρόληψη και αντιμετώπιση πυρκαγιών σε δασικές και αγροτικές εκτάσεις. Η συνάντηση έγινε σε καλό κλίμα και αποτέλεσε το έναυσμα για μια καλή συνεργασία ανάμεσα στους εμπλεκόμενους φορείς για την

έγκαιρη αντιμετώπιση σε περίπτωση που διαπιστωθεί εκδήλωση πυρκαγιάς στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου, αλλά και τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν για την αποφυγή της.

- **(02/06/2016) Συμμετοχή στην ευρεία σύσκεψη για την αντιμετώπιση κινδύνων λόγω δασικών πυρκαγιών κατά την αντιπυρική περίοδο 2016 της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου Δυτικής Ελλάδας & Ιονίου - Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας.**

Στόχος της σύσκεψης ήταν η αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των πυρκαγιών κατά την προσεχή αντιπυρική περίοδο και η μέγιστη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, των μέσων όλων των υπηρεσιών, των εμπλεκόμενων φορέων, καθώς και η απόλυτη συνεργασία μεταξύ τους, για την πρόληψη και καταστολή των δασικών πυρκαγιών.

Ο εκπρόσωπος του Φορέα Διαχείρισης όρους Πάρνωνα-υγροτόπου Μουστού αναφέρθηκε στις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η υπηρεσία με την έλλειψη προσωπικού και τα μειωμένα κονδύλια. Ωστόσο, η συμβολή της, με όσα μέσα διαθέτει, είναι δεδομένη και η συνεργασία με τις λοιπές υπηρεσίες (π.χ. Π.Υ., ΟΤΑ κλπ) είναι άψογη. Υπογράμμισε ότι θα γίνεται περιπολία στην περιοχή του Φορέα και υπενθύμισε ότι ο χαρακτήρας της φύλαξης είναι περισσότερο εποπτικός.

- **(17/10/2016) Συνάντηση Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας της Αρκαδίας για την πρόληψη και αντιμετώπιση χιονοπτώσεων, πλημμυρικών φαινομένων και κατολισθήσεων χειμερινής περιόδου 2016-2017**

Στην συνάντηση έγινε απολογισμός της αντιπυρικής περιόδου και προγραμματισμός δράσεων εν όψει Χειμώνα. Ένα από τα θέματα τα οποία συζητήθηκαν ήταν και οι πλημμύρες της 25ης Ιουνίου οι οποίες έπληξαν την Αρκαδία και δυστυχώς έχουν αφήσει πίσω τους ανυπολόγιστες καταστροφές στον αγροτικό τομέα, αλλά και σε αυτόν των υποδομών. Ο Αντιπεριφερειάρχης Αρκαδίας, Βαγγέλης Γιαννακούρας, ανέφερε: «Ο απολογισμός της αντιπυρικής περιόδου για την Αρκαδία είναι θετικός ενώ όσον αφορά τις πλημμύρες της 25ης Ιουνίου η Περιφέρεια Πελοποννήσου-ΠΕ Αρκαδίας είναι δίπλα στις πληγείσες περιοχές και καθαρίζει ποτάμια και ρέματα».

- **(04/11/2016) Συνάντηση Τοπικού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Βόρειας Κυνουρίας για την οργάνωση και συντονισμό της Πολιτικής Προστασίας (Αντιπλημμυρική Προστασία & Χιονοπτώσεις) του Δήμου Β. Κυνουρίας περιόδου 2016-2017**

Ο Φ.Δ. συμμετείχε στη σύσκεψη για την οργάνωση και συντονισμό της Πολιτικής Προστασίας (Αντιπλημμυρική Προστασία & Χιονοπτώσεις) του Δήμου Β. Κυνουρίας περιόδου 2016-2017, που έλαβε μέρος στα γραφεία του Φορέα Διαχείρισης. Έγιναν επισημάνσεις για ελλείψεις και ανάγκες και τον προγραμματισμό για καθαρισμό των ρεμάτων με την συνδρομή της Περιφέρειας στα πλαίσια πρόληψης πλημμυρικών φαινομένων.

- **(16/11/2016) Συνάντηση Τοπικού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Νότιας Κυνουρίας για την οργάνωση και συντονισμό της Πολιτικής Προστασίας (Αντιπλημμυρική Προστασία & Χιονοπτώσεις) του Δήμου Ν. Κυνουρίας περιόδου 2016-2017**

Ο Φ.Δ. συμμετείχε στην καθιερωμένη συνεδρίαση του Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου. Δυστυχώς η προσέλευση εκπροσώπων των αρμόδιων φορέων ήταν περιορισμένη, και υπηρεσίες που διαδραματίζουν βασικό ρόλο στην πρόληψη και αντιμετώπιση των επιπτώσεων ακραίων καιρικών φαινομένων, δεν έδωσαν το παρόν.

Κατά τη διάρκεια της σύσκεψης έγινε συνοπτική παρουσίαση των δυσκολιών και των ελλείψεων που αντιμετωπίζει ο Δ. Ν. Κυνουρίας εν όψει της νέας χειμερινής περιόδου. Επισημάνθηκε η ανάγκη για μεγαλύτερη συμβολή της Περιφέρειας Πελοποννήσου κυρίως στην πρόληψη, καθώς σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, λόγω τοποθεσίας είναι πρακτικά αδύνατο να παραχθεί βοήθεια (π.χ. να αποσταλούν εκχιονιστικά μηχανήματα). Τονίστηκε η κατά το δυνατό έγκαιρη προετοιμασία που έχει πραγματοποιήσει ο Δήμος, καθαρίζοντας ρέματα, προμηθεύοντας αλάτι κ.α.

- **(08/12/2016) Συμμετοχή στην Σύσκεψη για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων της περιόδου 2016 - 2017 της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου Δυτικής Ελλάδας & Ιονίου - Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας**

Στόχος της σύσκεψης, η αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των έντονων καιρικών φαινομένων κατά τη χειμερινή περίοδο ήταν το θέμα ευρείας σύσκεψης που πραγματοποιήθηκε στο Αποστολοπούλειο Πνευματικό Κέντρο Τρίπολης.

Τα θέματα που απασχόλησαν τη συνεδρίαση ήταν οι Εγκύκλιοι της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας: «Σχεδιασμός και δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων» αλλά και «Σχεδιασμός και δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από χιονοπτώσεις και παγετό». Στη σύσκεψη αναλύθηκαν οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων με την πολιτική προστασία φορέων σε περιπτώσεις ακραίων καιρικών φαινομένων, καθώς και οι δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών σε ανάλογα περιστατικά.

Παρακάτω απεικονίζεται το σύνολο των δράσεων ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης που συμμετείχαν οι φύλακες κατά το έτος 2016:

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ
Μεσοχειμωνιάτικες καταμετρήσεις υδρόβιων πουλιών 2016 της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας
Ξενάγηση της α΄ και β΄ τάξης του Δημοτικού Σχολείου Άστρους στον υγρότοπο Μουστού και στο ΚΠΕ Άστρους.
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
Ξενάγηση 2ου Γυμνασίου Σπάρτης στον υγρότοπο Μουστού και στο ΚΠΕ Άστρους
Συμμετοχή των φυλάκων στο Περιβαλλοντική ενημέρωση μαθητών από τον Φορέα Διαχείρισης όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Υγροτόπων
Ξενάγηση ΕΠΑΛ Λεωνιδίου στον υγρότοπο Μουστού και στο ΚΠΕ Άστρους
ΜΑΡΤΙΟΣ
Ξενάγηση 6ου Δημοτικού Σχολείου Άργους στον Μουστό
Ξενάγηση Γυμνασίου Γλυφάδας στη Μαλεβή
Ξενάγηση Νηπιαγωγείου Ινάχου Αργολίδας στον υγρότοπο Μουστού και στο ΚΠΕ Άστρους
Ξενάγηση του Πολιτιστικού Συλλόγου Λουτρακίου «Μελαγκάβι» στην Καστάνιτσα Αρκαδίας
Ξενάγηση 2ου Δημοτικού Σχολείου Μεγαλόπολης στον υγρότοπο Μουστού και στο ΚΠΕ Άστρους
Περιβαλλοντική ενημέρωση μαθητών από τον Φορέα Διαχείρισης όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού με αφορμή τα Χελιδονίσματα
Ξενάγηση του Πολιτιστικού Συλλόγου Αμφιθέας «Η Αγία Αικατερίνη» στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Καστάνιτσας.
Ξενάγηση του 6ου Δημοτικού Σχολείου Ναυπλίου στον υγρότοπο Μουστού και στο ΚΠΕ Άστρους
ΑΠΡΙΛΙΟΣ
Συμμετοχή των φυλάκων στα Χελιδονίσματα και στην περιβαλλοντική ενημέρωση μαθητών από τον Φορέα Διαχείρισης όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού
Συμμετοχή στην έκθεση "Ελλάδος Γεύση" στο περίπτερο του Δήμου Βόρειας Κυνουρίας.
Συμμετοχή στον Εθελοντικό καθαρισμό του υγροβιότοπου Μουστού με αφορμή την καμπάνια Let's do it
Συνάντηση Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου, με θέμα «Δασικές Πυρκαγιές 2016».
Ξενάγηση του 4ου Δημοτικού Σχολείου Ναυπλίου στον υγρότοπο Μουστού και στο ΚΠΕ Άστρους.
Ξενάγηση του Γυμνασίου Μεγαλόπολης στον υγρότοπο Μουστού και στο ΚΠΕ Άστρους
Ξενάγηση του Δημοτικού Σχολείου Λεωνιδίου στον υγρότοπο Μουστού και στο ΚΠΕ Άστρους
ΜΑΪΟΣ
Συμμετοχή στην Παγκόσμια Ημέρα Βιοποικιλότητας στο δάσος δενδρόκεδρου Μονής Μαλεβής
Συμμετοχή στην εκδήλωση προβολής της ταινίας του Φορέα Διαχείρισης όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού στο πνευματικό κέντρο Τρίπολης.
Συμμετοχή σε δενδροφύτευση σε συνεργασία με το ΕΠΑΛ Λεωνιδίου
Συμμετοχή στην ενημέρωση μαθητών με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Χελώνας
Συνάντηση Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας Δήμου Νότιας Κυνουρίας για την αντιμετώπιση κινδύνων λόγω των δασικών πυρκαγιών για το έτος 2016.
Συμμετοχή στη Πρόσκληση του Συντονιστικού Πολιτικής Προστασίας του Δ. Βόρειας Κυνουρίας με θέμα τις Δασικές Πυρκαγιές για την περίοδο του 2016.
Επίσκεψη του 7ου Δημοτικού Σχολείου Τρίπολης στο πλαίσιο της καμπάνιας περιβαλλοντικής ενημέρωσης του Φορέα Διαχείρισης για το νερό.
Ξενάγηση του Δημοτικού Σχολείου Λεωνιδίου στην Καστάνιτσα.
Ξενάγηση του Δημοτικού Σχολείου Αμυκλών στο δάσος της Μαλεβής και στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Αγίου Πέτρου
ΙΟΥΝΙΟΣ

Εθελοντικοί καθαρισμοί από τον Φορέα Διαχείρισης όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού στο πλαίσιο της πανελλαδικής εκστρατείας «Καθαρίστε τη Μεσόγειο».
Συμμετοχή στις Ποικίλες περιβαλλοντικές δράσεις από τον Φορέα Διαχείρισης όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος
Συμμετοχή με παρουσιάσεις, σε εκδήλωση που διοργάνωσε ο Δήμος Σπάρτης στα πλαίσια της Παγκόσμιας Ημέρας Περιβάλλοντος με θέμα "Η παράνομη συλλογή και ο κίνδυνος εξαφάνισης των αρωματικών φυτών των βουνών μας"..
Συμμετοχή Στο Κέντρο Πληροφόρησης για τη Χλωρίδα του Πάρνωνα στο Λεωνίδιο, στο πλαίσιο του φεστιβάλ Μελιτζάzz 2016
Προστασία φωλιών ωοτοκίας θαλάσσιας χελώνας Καρέτα (Caretta caretta) στην παραλία Κάτω Βερβένων
Συμμετοχή στην ευρεία σύσκεψη για την αντιμετώπιση κινδύνων λόγω δασικών πυρκαγιών κατά την αντιπυρική περίοδο 2016 της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου Δυτικής Ελλάδας & Ιονίου
Ξενάγηση τριών Νηπιαγωγείων Ν. Μεσσηνίας στη λιμνοθάλασσα Μουστού και στο ΚΠΕ Άστρους
Ξενάγηση Δημοτικού Σχολείου Νεστάνης στη λιμνοθάλασσα Μουστού και στο ΚΠΕ Άστρους
ΙΟΥΛΙΟΣ
Συνεδρίαση συντονιστικού του Δήμου Βόρειας Κυνουρίας «Οργάνωση και συντονισμός Πολιτικής Προστασίας Πυροπροστασίας περιόδου 2015»
Συμμετοχή στον αγώνα υπέρ- απόστασης «ΚΡΟΝΙΟΝ ΠΕΡΑΣΜΑ» για 3 ^η συνεχόμενη φορά
Σήμανση και καθαρισμός της περιοχής με κρίνους της θάλασσας (Pancratium maritimum) στον υγρότοπο Μουστού.
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ
Συμμετοχή στον Εθελοντικός Καθαρισμός στην Παραλία Πόρτες Μελιγούς
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ
Γιορτή Καστάνου - Καστάνιτσα Αρκαδίας
Συμμετοχή στη Πανευρωπαϊκή Γιορτή των Πουλιών 2016 (Euro Birdwatch 2016) στον υγρότοπο Μουστού
Συνάντηση Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας της Αρκαδίας για την πρόληψη και αντιμετώπιση χιονοπτώσεων, πλημμυρικών φαινομένων και κατολισθήσεων χειμερινής περιόδου 2016-2017
Συμμετοχή στα Εγκαίνια του Κέντρου Πληροφόρησης για τη χλωρίδα του Πάρνωνα στο Λεωνίδιο Αρκαδίας
Ξενάγηση 1ου Δημοτικού Σχολείου Τρίπολης στη λιμνοθάλασσα Μουστού και στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης του Άστρους
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ
Συμμετοχή στην Λειτουργία του Κέντρου Πληροφόρησης για τη χλωρίδα του Πάρνωνα, στο πλαίσιο του 1ου Φεστιβάλ Αναρρίχησης στο Λεωνίδιο
Συμμετοχή του Φορέα Διαχείρισης όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού στην Έκθεση «Πελοπόννησος EXPO» στην Τρίπολη.
Συνάντηση Τοπικού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Βόρειας Κυνουρίας για την οργάνωση και συντονισμό της Πολιτικής Προστασίας (Αντιπλημμυρική Προστασία & Χιονοπτώσεις) του Δήμου Β. Κυνουρίας περιόδου 2016
Συνάντηση Τοπικού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Νότιας Κυνουρίας για την οργάνωση και συντονισμό της Πολιτικής Προστασίας (Αντιπλημμυρική Προστασία & Χιονοπτώσεις) του Δήμου Ν. Κυνουρίας περιόδου 2016
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
Συμμετοχή στην Σύσκεψη για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων της περιόδου 2016-2017 της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου Δυτικής Ελλάδας & Ιονίου - Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας
Η Α΄ τάξη του 3ου Γυμνασίου Άργους στη λιμνοθάλασσα του Μουστού.

Προστασία και Διαχείριση

Οι φύλακες συμμετέχουν ενεργά στις δράσεις προστασίας και διαχείρισης για την υποστήριξη/υλοποίηση εργασιών διαχείρισης, για την αναγνώριση ειδών πανίδας και χλωρίδας, για την ορθή υποστήριξη των επιστολών που αποστέλλονται σχετικά με τις καταγγελίες παράνομων δραστηριοτήτων και για τη διευκόλυνση της κίνησης του υπόλοιπου προσωπικού.

Η συνεργασία των δύο τμημάτων (της Προστασίας και της Φύλαξης) είναι άμεση κυρίως όσον αφορά τις καταγγελίες των παράνομων δραστηριοτήτων, και στην τεκμηρίωση των επιστολών που αφορούν επιχωματώσεις και απορρίψεις στερεών υλικών και απορριμμάτων, μέσω των αυτοψιών που διενεργούνται από τους φύλακες.

Οι φύλακες συμμετείχαν στις εξής επιπλέον εργασίες:

- ▷ Καθαρισμό της Λιμνοθάλασσας του Μουστού και των όχθων της από απορρίμματα.
- ▷ Εργασίες πεδίου και μετακίνηση υπαλλήλων του Φορέα για καταγραφή των ειδών πανίδας και τυχόν τραυματισμένων ζώων.
- ▷ Μεταφορά τραυματισμένων ζώων και διακομιδή τους σε οργανώσεις περίθαλψης άγριων ζώων (ANIMA κλπ).
- ▷ Καταγραφή στο Δελτίο Παρακολούθησης τα βιοτικά και αβιοτικά στοιχεία που εντοπίζουν στις περιοχές αρμοδιότητάς τους, μαρκάρουν με το GPS τη γεωγραφική θέση και σημειώνουν το είδος και τον αριθμό των ατόμων που παρατηρούν.
- ▷ Ενημέρωση, εξυπηρέτηση και έλεγχος της κίνησης των επισκεπτών μέσα στα όρια της προστατευόμενης περιοχής
- ▷ Συλλογή πρωτογενών δεδομένων από το πεδίο
- ▷ Σήμανση περιοχών με προστατευόμενα είδη χλωρίδας και πανίδας

Κεφάλαιο 5

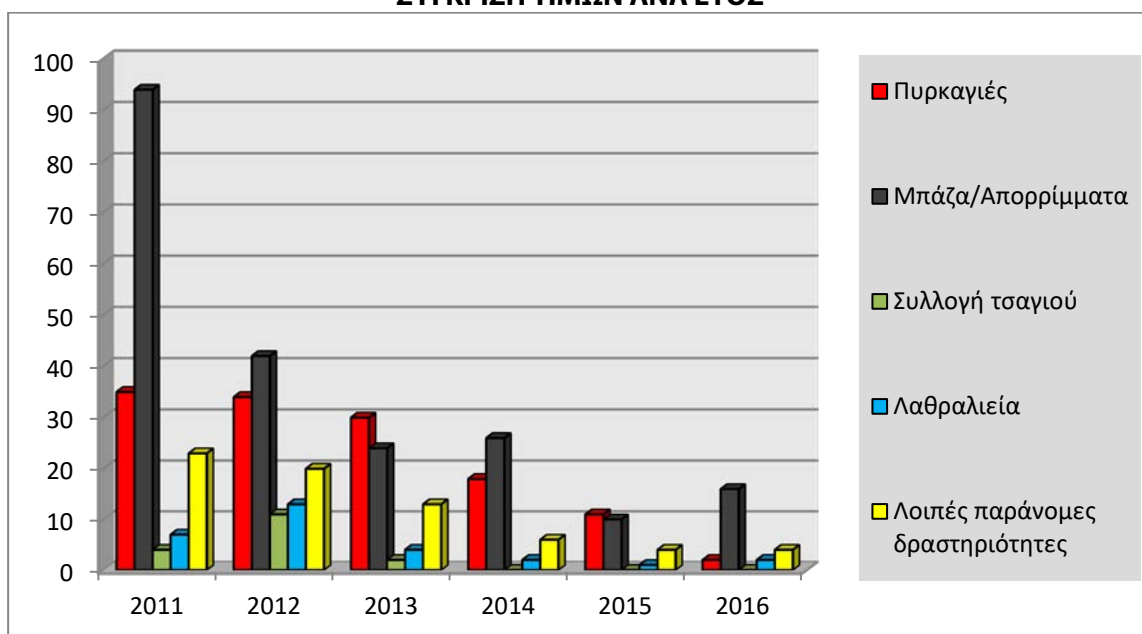
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΩΝ 2011 - 2016

Κάνοντας χρήση της γνώσης που αποκτήθηκε στο πεδίο και στο αντικείμενο της φύλαξης πρέπει να απαντηθεί πρώτα το ερώτημα αν η φύλαξη πέτυχε ή όχι τους στόχους της. Η γενική άποψη που απορρέει από τα αποτελέσματα του Τμήματος είναι πως η φύλαξη κρίνεται επιτυχής και αυτό το αποδεικνύουν τα νούμερα που καταγράφηκαν κατά τη διάρκεια των περιόδων και τα οποία είχαν φθίνουσα πορεία όσον αφορά στην πλειοψηφία των παράνομων ενεργειών από τον Απρίλη του 2011 όπου και έγινε η πρόσληψη των φυλάκων, σε σύγκριση με τα υπόλοιπα έτη και το κλείσιμο του προγράμματος στα τέλη του 2016.

Το παρακάτω γράφημα απεικονίζει τη σύγκριση των έξι περίπου ετών:

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 2011 – 2016
ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΙΜΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ

Παρόλο που οι φύλακες περιορίζονταν στην επίβλεψη και την εποπτεία της περιοχής χωρίς να μπορούν να κάνουν ουσιαστικό έλεγχο όταν εντόπιζαν οποιαδήποτε παράβαση, η παρουσία τους και μόνο στο πεδίο με τις περιπολίες που πραγματοποιούσαν έπαιξε ανασταλτικό ρόλο. Όμως δεν παύει η ανεπάρκεια στην δυνατότητα ανακριτικών αρμοδιοτήτων, να είναι κάτι που αποδεδειγμένα θα απέφερε πολλά περισσότερα αποτελέσματα.

Η φύλαξη κρίνεται επαρκής και αυτό αποδεικνύεται από το σύνολο των καταγεγραμμένων περιστατικών (Απρίλιος 2011 - Δεκέμβριος 2016) τα οποία είχαν φθίνουσα πορεία αναφορικά στις παράνομες ενέργειες εκτός του 2016 αναφορικά στα μπάζα/απορρίμματα που είχαμε μια μικρή αύξηση από το 2015. Η παρουσία των φυλάκων στο πεδίο, παρόλο που περιορίζεται στην επίβλεψη, τη σύσταση και την εποπτεία της περιοχής, έπαιξε ανασταλτικό ρόλο.

Τα περισσότερα περιστατικά παρατηρήθηκαν πλησίον κατοικημένων τοποθεσιών και των περιοχών με τη μεγαλύτερη τουριστική δραστηριότητα. Επιπλέον, για τους πολίτες το πιο σύνηθες περιβάλλον απόρριψης απορριμμάτων είναι τα ρέματα, χείμαρρους και υγροτοπικές περιοχές. Μέσα από το

γράφημα διακρίνουμε μια πτώση σε όλες σχεδόν τις παράνομες δραστηριότητες χρόνο με το χρόνο εντός της Προστατευόμενης Περιοχής.

Στο επίπεδο των συνεργασιών ο Φορέας Διαχείρισης κατάφερε να εμπλέξει όσο το δυνατόν περισσότερους ενεργούς φορείς και να συνεργάζεται στενά όχι μόνο με τα θεσμοθετημένα όργανα του Νόμου αλλά και με υγιείς κοινωνικές ομάδες (κτηνοτρόφους, παραγωγούς, συνεταιρισμούς κ.α.) των οποίων η συνεργασία είναι πολλές φορές ουσιαστική και ωφέλιμη. Τα έτη που διανύσαμε ήταν καίρια η συνεργασία με την Πυροσβεστική Υπηρεσία, λόγω των αυξημένων πυρκαγιών στην περιοχή, αλλά και με τα κατά τόπους Δασαρχεία με αποτέλεσμα την αναστολή πολλών παράνομων δραστηριοτήτων.

Το Σχέδιο Επόπτευσης - Φύλαξης, περιόδου 01/2016 - 12/2017 (εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 7.24/2015 απόφαση του Δ.Σ.) εκπονήθηκε από το Φορέα Διαχείρισης και σύμφωνα με αυτό πραγματοποιήθηκε η φύλαξη από το προσωπικό για το παρόν χρονικό διάστημα. Το Σχέδιο Φύλαξης συνοδεύεται από ένα εκτενέστατο τεύχος χαρτών, οι οποίοι είναι βασικοί άξονες για την υλοποίηση του. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφερθεί ότι ο τομέας του προσωπικού παρουσιάζει πρόβλημα σε σχέση με τον αριθμό των φυλάκων δεδομένου ότι τα όρια χωρικής αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης εξαπλώνονται σε δύο Νομούς (Αρκαδίας, Λακωνίας) καταλαμβάνοντας έκταση περί τα 1.147.000 στρέμματα. Είναι φανερό ότι με μόνο (4) τέσσερις φύλακες είναι ανέφικτη η καθημερινή κάλυψη τόσο μεγάλων χιλιομετρικών αποστάσεων και η ταυτόχρονη επόπτευση όλων των περιοχών προστασίας. Η διασπορά των φυλάκων και των οχημάτων τους σε τρεις περιοχές βοήθησε το έργο τους σε μεγάλο βαθμό αλλά και πάλι είναι αδύνατον να γίνεται εποπτεία σε βάρδιες καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας για να υπάρχει πλήρης έλεγχος των παράνομων δραστηριοτήτων στο πεδίο. Επίσης, με την υποβάθμιση που έχουν υποστεί μερικοί από τους ήδη υπάρχοντες φορείς (Πυροσβεστική Υπηρεσία, Δασαρχείο), λόγω περικοπών των απαραίτητων κονδυλίων, οι φύλακες μαζί με τους Ομοσπονδιακούς θηροφύλακες, μένουν να είναι οι μόνοι που ελέγχουν τις περιοχές προστασίας καθημερινά και εφόσον οι βάρδιες απαρτίζονται από ένα μόνο άτομο (εκτός ειδικών περιπτώσεων) γίνεται κατανοητό ότι επιτελείται ένα αρκετά δύσκολο έργο και με μεγάλο προσωπικό ρίσκο για όσα έχουν επιτευχθεί.

Τέλος, ο σύγχρονος και αξιόπιστος εξοπλισμός του Φορέα Διαχείρισης εμπλουτίστηκε κατά τη διάρκεια των ετών αυτών και αυτό συντέλεσε ακόμη περισσότερο στην καλή παρουσία των φυλάκων στο πεδίο και στην προσπάθεια τους τόσο στο να καταγράψουν είδη χλωρίδας, πανίδας και παράνομων δραστηριοτήτων όσο και στο να τις καταστείλουν.

Κεφάλαιο 6

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2017

Συνοψίζοντας όλα τα παραπάνω, θέτονται προτάσεις οι οποίες θα πρέπει να εφαρμοστούν κατά τη νέα περίοδο του έτους 2017, για να δώσουν στην προστατευόμενη περιοχή μία φύλαξη που ως μοναδικό αποτέλεσμα θα έχει την αποτροπή και καταστολή των παράνομων ενεργειών.

Επιμόρφωση-Εκπαίδευση

Η συνεχής επιμόρφωση - εκπαίδευση των φυλάκων, με σεμινάρια από διάφορους ενεργούς φορείς και όργανα, σε θέματα που αφορούν τον τομέα τους θα οπλίσει το προσωπικό με ακόμα περισσότερα προσόντα ώστε να είναι ακόμη πιο αποτελεσματική η προστασία.

Συνεργασίες

Στο θέμα των συνεργασιών είναι αναγκαίο να γίνονται περιπολίες με μικτά κλιμάκια, με τα θεσμοθετημένα όργανα του Νομού, έτσι ώστε να μπορεί να πραγματοποιείται πλήρης έλεγχος και άμεση καταστολή των παράνομων δραστηριοτήτων και όχι απλή καταγραφή αυτών.

Προσωπικό

Με βάση την εμπειρία που έχει αποκτηθεί εκτιμάται ότι οι πραγματικές απαιτήσεις σε προσωπικό είναι οι εξής: Λαμβάνοντας υπόψη άδειες, ρεπό, το εναλλασσόμενο ωράριο κ.λπ. απαιτεί τουλάχιστον 16 άτομα προσωπικό φύλαξης για την Προστατευόμενη Περιοχή της οποίας το μέγεθος είναι ιδιαίτερα μεγάλο. Η καθιέρωση δύο βαρδιών κατά τη θερινή περίοδο αποτελεί βασική προϋπόθεση της αποτελεσματικότητας κυρίως της πυροφύλαξης.

Οχήματα

Για την αποτελεσματική φύλαξη της Προστατευόμενης Περιοχής και με βάσει την εμπειρία που έχει αποκτηθεί, εκτιμάται ότι οι πραγματικές απαιτήσεις σε προσωπικό και εξοπλισμό φύλαξης είναι οι εξής: Τέσσερα (4) οχήματα αγροτικού τύπου σε μόνιμη βάση ώστε να πληρούνται όλες οι επιθυμητές βάρδιες φύλαξης. Το κάθε όχημα θα πρέπει να έχει τηλεσκόπιο, κινητό τηλέφωνο και ενσωματωμένο GPS.

Στόλος οχημάτων του ΦΔ

Εργαζόμενοι του ΦΔ

Φορέας Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού

Άστρος Αρκαδίας, ΤΚ 22001

Τηλ: 27550 22021, Fax: 2755022806

@: info@fdparnonas.gr, WEB: www.fdparnonas.gr

CREDITS

Φωτογραφίες: Αρχείο Φορέα Διαχείρισης όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού